

Met je neus op de feiten

'Wetenschappelijk kan ik ze niet onderbouwen maar de resultaten zijn verbluffend.

We wisten dat we nooit meer van het apparaat zouden afkomen toen we eenmaal een paar weken aan de gang waren. Patiënten met chronische klachten zijn na enkele behandelingen klachtenvrij.' De technische ontwikkelingen gericht op het organisch substraat werken aan een come-back, als onderdeel in een holistische benadering van gezondheid en bewegen. Gerard Seugling juicht ze van harte toe: 'De praktijk bewijst het. Echografie en shockwave vormen een succesvolle aanvulling op ons vak als specialist in beweging.'

Gerard Seugling werkt sinds 23 jaar in een praktijk voor algemene fysiotherapie in Enschede. Samen met een collega Gert Jan Dijkgraaf is hij gevestigd in een pand met een huisartsenpraktijk en twee tandartsen. Gerard heeft hart voor zijn vak. Hij ziet de fysiotherapeut als een specialist van het bewegingsapparaat. 'Het zou jammer zijn als we door de directe toegankelijkheid ons op gebieden begeven waarin we geen specialist zijn. Dan zouden we een mindere kwaliteit arts worden. We

zouden bijvoorbeeld het risico lopen een kind met een onbegrepen bovenbeen pijn te gaan masseren. Stel dat ze iets lymfatisch of een vorm van leukemie heeft? Ik ben er niet voor opgeleid om zoiets te onderkennen. Of dat je een patiënt met een nierbektumor ziet omdat de klachten zich het eerst als rugklachten manifesteren. Ik ben liever specialist op een beperkt gebied.'

In het pakket

'Ik vind het jammer dat er zoveel specialisaties aan het ontstaan zijn. Laatst werd ik gebeld door een ziekenhuis. Of we gespecialiseerd zijn in hyperventilatie. Nee, natuurlijk niet. Ik vind dat elke fysiotherapeut mensen met hyperventilatie moet kunnen behandelen. Dat hoort gewoon in je pakket. In onze praktijk houd ik me onder meer bezig met echografie, dat doe ik voor mijn patiënten. En uit interesse. We waren een paar jaar geleden met ons IOF naar de afdeling radiologie

van het ziekenhuis geweest. Dat was een geweldige avond. Toen was echografie nog het absolute domein van de radioloog omdat de apparatuur niet te betalen was. Bovendien is het technisch vrij ingewikkeld. Mijn interesse was al ontstaan tijdens mijn stage bij het Medisch Spectrum Twente waar ik inmiddels een dag in de week met de radioloog samenwerk. Als fysiotherapeut heb je voor het werken met echografie ruggespraak nodig, zoals ik wekelijks met de radioloog heb. Anders kan het niet.'

Echografie biedt een beeld van de afwijking ter plaatse. Zo kan een peesontsteking een echte peesontsteking zijn maar ook een ontstekingsachtig proces rond een pees dat je aan de buitenkant niet kunt voelen. Met behulp van echografie kun je kijken of er verkalkingen zijn, of een spier het wel of niet doet. Of een pees keurig langs de lijn ligt. Of er een scheur in de schoudermanchet zit en of er dan sprake is van vocht in het gewricht.

Ik vraag mij steeds af in welke tijdsperiode iemand weer belastbaar kan krijgen

Dynamisch beeld

'Een echo biedt waardevolle informatie die je in de behandeling en in je advisering goed kunt gebruiken,' vertelt Gerard. 'Ik had vorig jaar twee weken voor de marathon van Enschede een patiënt met een achillespeesontsteking. Ik zag hem liggen op de behandelafel en zei: 'Nou, dat wordt geen marathon.' 'Nou,' zei hij, 'ik dacht van wel!' Ik besloot een echo te maken van zijn gezonde achillespees en daarna eentje van de aangedane pees die twee keer zo dik was en een beetje glasachtig van kleur. De patiënt keek mee. Ik hoefde niets te zeggen.

Dat deed hij zelf al: 'Oh, dus geen marathon.' 'Het is jouw achillespees,' zei ik, 'maar ik garandeer je niet dat hij er in de eerste tweehonderd meter niet afknapt.' Twee weken later kwam er een hockeyer, ook met een dikke achillespees. Met de echo zag ik wel vocht maar ook dat de achillespees er mooi in lag en een mooie gelijkende structuur vertoonde. Hem gaf ik een klap op zijn rug en zei: 'Kijk waar het schip strandt.' Bij de hockeyer was er geen risico. Het is heel belangrijk om het risico in te zien. Door middel van echografie snap je wat er met het weefsel aan de hand is.'

'Bovendien is het instructief voor de patiënt. Denk aan de schouder. Als je je arm optilt, is het de bedoeling dat de arm onder het schouderdak door rolt in plaats van ertegenaan. Je kunt door middel van echografie de slijmbeurs in beeld brengen. Als de patiënt zijn arm optilt en pijn heeft, dan snapt hij waarom dat is. Als je dan zegt dat hij de structuur even een paar dagen rust moet gunnen, dan ziet hij dat in.'

'Echografie is een beeldvormende kwaliteit die naar mijn mening heel goed bij de fysiotherapie past. Het beeld is dynamisch, dus je kunt tijdens een beweging kijken. Als je de

patiënt een spier laat aanspannen, kun je zien of er een scheurtje in zit want dan zie je het weefsel naar buiten stulpen. Je kunt bijvoorbeeld ook de grootte van een zweepslag beoordelen door het op rek te zetten. Je kunt het voor de diagnostiek in de fysiotherapiepraktijk eigenlijk niet missen.'

Ons domein

'We hebben een paar maanden geleden de ESWT (Extracorporeale Shock Wave Therapy) van GymnaUniphy gekocht. Een paar jaar geleden heb ik contact gezocht met Bert Verhoeven in verband met shockwave. De contacten die daarna met GymnaUniphy zijn ontstaan, hebben geleid tot een proefplaatsing. Ik vind dat de aandacht voor fysieke therapie onderbelicht is geraakt. De fysiotherapeut verengt zich de laatste jaren tot oefentherapeut. Natuurlijk is oefentherapie de belangrijkste peiler van de fysiotherapie want de belastbaarheid komt daarmee goed tot uitdrukking. Maar de tendens die ik waarneem, is dat de fysiotherapeut een veredelde fitnessinstructeur aan het worden is. Het is toch raar dat therapeuten Cesar massagetechnieken oppakken. Dat is ons domein. Voor mij houdt fysiotherapie in dat we gebruikmaken van alle natuurkundige hulpmiddelen, behalve corpusculaire straling.'

'Niet alles is even werkzaam, daarom komen er niet veel ontwikkelingen uit die hoek. Ik vind evidence based werken heel belangrijk en daar werk ik ook naar. Ik vraag me

Gerard Seugling en Gert Jan Dijkgraaf

steeds af in welke tijdspanne ik iemand weer belastbaar kan krijgen. Daarom doe ik ook een onderzoek in mijn praktijk naar de waarde van de shockwave en de optimale tijd tussen de behandelingen. Want ik zie dat het werkt. Dat bleek al in de diergeneeskunde. Een bevriende dierenarts boekte enorme resultaten met paarden. Na twee of drie behandelingen waren paarden van hun peesontsteking af. En dat zegt wat want een paard zeurt niet. Een mechanische handeling geeft een reactie en het is een heel duidelijke kwaliteit van de fysiotherapeut om die te kunnen interpreteren. De shockwave kan zonder verdere

opleiding goed worden ingezet in de fysiotherapie. We hebben de kwaliteiten gewoon in huis.'

Een kleine tsunami

Gerard gebruikt de shockwave bij chronische pees- en slijmbeursontstekingen en kapselirritaties. Het apparaat is oorspronkelijk gemaakt om nierstenen te vergruizen. Diezelfde techniek wordt nu gebruikt om verkalkingen aan te pakken. Dit wekt de suggestie dat de verkalkingen worden vergruisd. 'Ik moet direct opmerken dat er heel wat mensen met verkalkingen rondlopen die daar geen last en al helemaal geen weet van hebben. Van

een patiënt die na drie maanden nog steeds klachtenvrij was, heb ik opnieuw een echo gemaakt en ik kon geen verschil met vóór de behandeling ontdekken. Dat vind ik wel opmerkelijk. Je kunt je dan afvragen of de shockwave wel zo vergruizend werkt. Structuren die je slecht met dwarse fricties kunt benaderen, worden met shockwave bereikbaar omdat het een medium is dat dwars door het materiaal heen gaat. Je kunt het effect vergelijken met een dwarse frictie, je veroorzaakt in feite een kleine tsunami door een laag frequent geluid met een enorme dosering toe te passen tegen de individuele pijngrens aan. Wat er precies gebeurt, moet nog worden onderbouwd, maar het werkt in de praktijk. Zo had ik een patiënt met een hielspoor die al twee jaar moeilijk liep en ten einde raad met zooltjes aan het rommelen was. Hij is 78 en loopt elk jaar de Vierdaagse van Nijmegen. Ik behandelde hem één keer met de shockwave en hij liep zonder problemen de deur uit. De eerste appeltaart heb ik binnen!'

Opmerkelijke resultaten

Gerard kan het effect niet verklaren, hij heeft er alleen vermoedens over. 'Ik denk dat er op microniveau een proces op gang komt dat voor heling zorgt. Ik heb VAS-scores verzameld. Een patiënt die al twee jaar vanwege een tenniselleboog met kokers om zijn armen liep, had pijn in rust. Na twee behandelingen met de shockwave was de score van 8,6 gedaald naar 4,3 en na zeven behandelingen tot 0,4. Hij had vijf jaar last gehad en na zeven behandelingen was hij er helemaal vanaf. En zo heb ik meer van die opmerkelijke resultaten. Van 8,2 naar 1,8 op de VAS is geen uitzondering. Deze extreme waarden scoor ik steeds.

Met een paar behandelingen zijn patiënten klachtenvrij. Onderzoek naar dit overduidelijke effect is dus van belang. Ik denk niet dat het verkalkingen oplost maar dat shockwave effect heeft, is mij 100% duidelijk. Het effect is compleet anders dan van alles wat ik eerder in mijn handen heb gehad. Op geen enkele andere manier kun je dit teweegbrengen. De resultaten liegen er niet om!' □

GymnaUniphy
YOUR PHYSIO COMPANY

Meer informatie?

GymnaUniphy Nederland BV

040 2676280

info@gymna-uniphy.nl.com